

Vzdělávací modul (nejen) v zájmovém a neformálním vzdělávání

Radek Maca
NIDM

e-mail: rama@inforama.cz

Klíčová slova

Vzdělávání, kurz, evaluace, kompetence, profil

1 Úvod

Z výroční zprávy Národního institutu dětí a mládeže vyplývá, že našim posláním je být odborným zařízením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti státní podpory a ochrany mládeže. Naší ambicí je stát se českým národním centrem neformálního vzdělávání. **Neformálním vzděláváním** se přitom rozumí jakékoliv systematické výchovné působení kromě školní docházky (to je „formální vzdělávání“) a samotné výchovy v rodině.

Pokud jeho nositeli jsou školská zařízení (střediska volného času, školní kluby a družiny), hovoří se zpravidla o **zájmovém vzdělávání**.

Právě systematický přístup nás vede k systematické podpoře vzdělávání. V rámci projektu Rozvoj klíčových kompetencí v zájmovém a neformálním vzdělávání Klíče pro život jsme vybudovali ve spolupráci s vybranými lektory tzv. **Vzdělávací modul**, který podporuje jednak organizaci a jednak hodnocení úrovně posunu znalostí či dovedností a postojů frekventantů vzdělávacích akcí.

2 Filosofie práce

2.1 Účel aplikace

Tento elektronický systém podpory vzdělávání vzniká v rámci projektu Klíče pro život a je určen primárně pro zájmové a neformální vzdělávání.

Je tvořen třemi základními moduly:

1. **Vzdělávací modul** – pro organizaci vzdělávacích akcí.
2. **Evaluací nástroj** – pro evaluaci klíčových kompetencí účastníka vzdělávacích akcí a lektora, resp. organizace akce.
3. **Learning management systém** – pro elearningovou podporu studia.

V tomto dokumentu je popsán vzdělávací modul s evaluačním nástrojem.

Vzdělávací modul s evaluačním nástrojem a e-learningovým portálem je určen účastníkům zájmového a neformálního vzdělávání. Umožňuje jim pracovat se systémem z pohledu

- a) **jednotlivce** – jako účastník vzdělávacích aktivit, případně jejich autor či lektor
- b) **vzdělávací organizace** – jako organizátor vzdělávacích aktivit pro „vlastní“ okruh klientů

2.2 Možnosti využití

V rámci celoživotního vzdělávání a s rozvojem mobility pracovní síly nabývá na významu i uznávání neformálního vzdělávání. Celý elektronický vzdělávací systém je určen pro organizaci a realizaci zájmového a neformálního vzdělávání. Využívat ho mohou v první řadě **frekventanti našich vzdělávacích akcí** z pohledu běžného uživatele, tedy účastníka vzdělávací akce, dále pak **lektori** vzdělávacích aktivit ke zjišťování vstupních znalostí frekventantů, resp. k jejich posunu během vzdělávání a pochopitelně **organizátoři** k zajištění organizačních záležitostí kolem pořádání akcí.

Pro každého absolventa vzdělávací akce systém vygeneruje jeho **osobní vzdělávací portfolio**, ve kterém budou kromě osobních údajů také přehled absolvovaných vzdělávacích akcí a z každé z nich výsledný kompetenční profil, popisující dosažené kompetence po akci.

Momentálně pracujeme na grafickém ztvárnění tohoto portfolio. Berte prosím proto následující návrh jako pracovní:

Ve výhledu projektu je dopracování systému tak, aby si mohl registrovaný uživatel do svého portfolio **zadávat vlastní poznámky** a to jednak jako komentáře k jednotlivým absolvovaným akcím a jednak vlastní vzdělávací aktivity realizované formou samostudia. Toto vzdělávací portfolio může složit časem jako součást dokumentů Europassu, případně jako „kompetenční“ příloha k CV.

Další etapa vývoje tohoto nástroje rovněž počítá s tím, že ho budou moci pro své klienty používat i další, **externí volnočasové organizace** pro organizaci svých vzdělávacích akcí. To jim umožní kromě digitalizace organizace vzdělávacích akcí také pomocí evaluačního nástroje sledovat posun rozvoje klíčových kompetencí u svých dětí a mládeže. Příklad takového vzdělávacího subportálu SVČ Lužánky je na přiloženém obrázku. Opět se jedná o pracovní návrh, dostavba tohoto „externího“ modulu se plánuje na podzim tohoto roku.

Obr. 2: Externí verze vzdělávacího modulu

Ale to už budeme hovořit o **vzdělávacím portálu neformálního vzdělávání**.

2.3 Čím jsme jiní

Díky postavení NIDM jako organizace s celorepublikovým dosahem, odborným obsahem naší činnosti jsme zvolili systémový přístup, který koresponduje s novou vzdělávací politikou formálního vzdělávání. Celý systém je postaven na možnosti hodnocení úrovně rozvoje klíčových kompetencí před zahájením vzdělávací akce, bezprostředně po její skončení a ještě přínosu pro praxi po minimálně půlročním odstupu.

Cíle vzdělávacích akcí, resp. jejich dílčích vzdělávacích aktivit vytváří lektor, který také se sebranými (vyplněnými) daty pracuje. Jednotlivé vzdělávací akce jsou řazeny po oblastech (klíčových aktivitách projektu). Každá oblast má svého odborného garanta, který sleduje odbornou i organizační úroveň vzdělávacích akcí a komunikuje s lektorským týmem.

Pro běžného uživatele přináší celý systém několik zásadních výhod:

1. Možnost posouzení **vstupní úrovně rozvoje klíčových kompetencí** v základních oblastech vzdělávání. Forma vstupní autoevaluace je zprostředkována testem, zájemce o účast si vyplní dotazník a podle výsledků buď na akci nastoupí nebo si vybere jinou, vhodnější akci.
2. Možnost hodnocení **výstupní úrovně rozvoje klíčových kompetencí**, opět prostřednictvím testu.

Na základě obou hodnocení pak lze snadno zjistit přidanou hodnotu, neboli co konkrétního absolventovi akce přinesla. Obě hodnocení jsou autoevaluační a nemají vliv na udělení osvědčení. Čili nic netlačí účastníka ke „švindlování“. Protože otázky sestavuje pro každou akci její autor, zpravidla i lektor, je garantováno, že obsahová náplň akce i metody a formy vzdělávání jsou zaměřeny právě na dosažení posunu u účastníků. Tomuto našemu společnému cíli je přizpůsoben i přístup lektora k autoevaluačním hodnocením.

3. Možnost **korekce hodnocení lektorem**, což účastníkovi přináší druhý pól hodnocení úrovně rozvoje klíčových kompetencí. Tato varianta však má opodstatnění u delších vzdělávacích akcí, kdy je reálné, aby se lektor každému účastníkovi mohl věnovat individuálně. U těchto rozsáhlejších akcí pak zpravidla je hodnocení lektora bráno v úvahu při potvrzení absolutoria.
4. Možnost hodnocení skutečného **přínosu pro praxi**, a to ve všech dříve nastavených a hodnocených oblastech. Přínos pro praxi se dá poznat až po určité době, minimální doba je u nás půl roku. Hodnocení se týká přínosu **pro samotného účastníka akce**, přínosu **pro jeho klienty** (děti a mládež, případně i kolegy) a přínosu **pro jeho vysílající organizaci**.
5. Možnost jednotné evidence průběhu neformálního vzdělávání prostřednictvím **osobního portfolia**, jehož součástí je kromě přehledu absolvovaných akcí ještě přehled **kompetenčních profilů** z absolvovaných akcí.
6. Možnost **využití e-learningové podpory** neformálního vzdělávání, řada vzdělávacích akcí je dlouhodobější a vyžaduje průběžný přístup ke studijním materiálům, komunikaci s lektorem, případně s dalšími účastníky vzdělávání.
7. Podpora **organizace vzdělávací akce**, uživatel se jednou zdarma zaregistruje a tím získá jedinečný osobní přístup do systému. Sám si pak organizuje své vzdělávací aktivity od přihlášení se na akci až po tisk svých autoevaluačních hodnocení, kompetenčního profilu, resp. osobního portfolia a to kdykoliv bude chtít. Pochopitelně osvědčení a kompetenční profil dostane v originální podobě od vzdělávající organizace.
8. **Finanční podpora vzdělávání**, všechny vzdělávací akce organizované v rámci projektu Klíče pro život jsou pro pedagogické „volnočasové“ pracovníky zdarma.

2.4 Základní funkcionality

Vzdělávací modul Evaluační nástroj (EN) je webová aplikace, která je naprogramována v PHP (ZEND FRAMEWORK) s využitím databáze MySQL a běží na serverech NIDM.

Tato aplikace věcně řeší:

1. *elektronickou podporu organizace vzdělávacích akcí (dále VA)*

- a) **Vkládání nových VA a jejich realizace** – vkládat VA bude autor – lektor kurzu, realizaci uspořádá organizační pracovník
- b) **Výběr a přihlášení se na VA** – výběr a elektronické přihlašování na VA
- c) **Administrativní podporu realizace VA** – evidence, vstupní a výstupní dokumenty realizace VA
- d) **E-learningovou podporu vybraných VA** – možnost studia v systému LMS Moodle

2. *Hodnocení přínosu a realizace a vzdělávací akce*

- a) **Vstupní autoevaluace** - hodnocení úrovně znalostí či osvojení klíčových kompetencí zájemce o vzdělávací akci před přihlášením formou interaktivního dotazníku – bude vyplňovat zájemce
- b) **Výstupní autoevaluace** - hodnocení úrovně znalostí či osvojení kompetencí absolventa vzdělávací akce (nejpozději do 5 dnů po ukončení vzdělávací akce) formou interaktivního dotazníku – bude vyplňovat absolvent
- c) **Korekce lektora** – komentáře k výstupní autoevaluaci - bude vyplňovat lektor
- d) **Výstupní evaluace** - hodnocení úrovně znalostí či osvojení klíčových kompetencí absolventa kurzu (nejpozději do 5 dnů po ukončení vzdělávací akce) formou interaktivního dotazníku – bude moci vyplňovat lektor
- e) **Přínos pro praxi** - hodnocení praktické využitelnosti nabytých znalostí a získaných dovedností v praxi nejpozději do půl roku po ukončení vzdělávací akce formou interaktivního dotazníku – bude vyplňovat absolvent
- f) **Hodnocení lektora** – hodnocení práce a vystupování lektora na vzdělávací akci v kritériích zadaných organizátorem vzdělávací akce nejpozději do 7 dnů po ukončení vzdělávací akce formou interaktivního dotazníku – bude vyplňovat absolvent
- g) **Hodnocení organizátora** – hodnocení úrovně organizačního zajištění vzdělávací akce v kritériích zadaných organizátorem vzdělávací akce nejpozději do 7 dnů po ukončení vzdělávací akce formou interaktivního dotazníku – bude vyplňovat absolvent

3 **Evaluace ve vzdělávacím modulu zájmového a neformálního vzdělávání**

Záměr této aplikace tkví v možnosti autoevaluace účastníků vzdělávání, čili aby zájemce, ale i absolvent co nejpřesněji věděl, co umí, zná, co dokáže před a po kurzu a co mu studium pro jeho práci, resp. pro vysílající organizaci přineslo.

Autor vzdělávací akce stanoví již při jejím vytvoření **dílčí cíle**, kterých by měli účastníci dosáhnout. Jejich naplnění pak rozpracuje **do několika úrovní** a předloží je zájemcům o vzdělávání. Každý zájemce, který se hlásí na kurz, se tedy může ještě **před jeho zahájením sám ohodnotit**, jak na tom je, jestli stanovené cíle již zvládá nebo jestli je danou problematikou např. zcela nedotčen. Podle toho se může rozhodnout, jestli na kurz nastoupí či nikoliv a třeba si zvolí jiný kurz, který je pro něj vhodnější.

Po skončení kurzu je pak účastník dotázán na to, co a v jaké míře mu kurz přinesl. De facto vyplňuje stejný dotazník jako před kurzem, který je však doplněný o možnosti vkládat komentáře. Systém mu pak zobrazí jednak jeho posun a jednak také v jaké úrovni dosáhl dílčích cílů. Tato hodnocení může v případě účastníkovy podhodnocení nebo nadhodnocení korigovat lektor.

Lektora a také organizačního pracovníka zajímá, jak účastníci hodnotí jejich práci. Proto jsou v systému připraveny také dotazníky na hodnocení lektora a organizátora.

Bez ohledu na výsledky těchto evaluačních dotazníků lektor udělí nebo neudělí účastníkům osvědčení. To je zpravidla vázáno na lektorovu evaluaci během kurzu, kterou

provádí např. formou plnění úkolů, testů, realizací a obhajob samostatných prací, či pouhých pohovorů s účastníky.

Velmi zajímavý je dotazník **Přínos pro praxi**, který umožňuje s dostatečným odstupem (alespoň půl roku) nejen absolventovi kurzu popsat přínos pro jeho praxi, ale také **vyhodnotit přínos pro celou vysílající organizaci** a podobně tutéž možnost mají i koncoví klienti, tedy nejčastěji **děti a mládež**.

V následujících částech najdete cíle, termíny hodnocení a ukázky jednotlivých dotazníků.

3.1 Vstupní autoevaluační dotazník

Cíl: 1. z pohledu účastníka: zjistit úroveň rozvoje klíčových kompetencí zájemců o kurz samotným zájemcem a podle toho se rozhodnout, jestli na kurz nastoupí nebo ne

2. z pohledu lektora: zjistit úroveň rozvoje klíčových kompetencí zájemců o kurz všech zájemců a podle toho se rozhodnout, jak upravit jeho obsah, formy výuky, program apod.

Termín: Účastníci vyplňují před zahájením kurzu. Termín jak moc dlouho před kurzem, stanoví organizační pracovník

Princip: Zájemce o kurz vybírá zakliknutím jednu ze čtyř úrovní znalostí či dovedností, které si myslí, že má.

Příklad:

<i>Dílčí cíl</i>	Facilitativní komunikační dovednosti
<i>Anotace</i>	Účastník bude umět používat otázky a další komunikační nástroje k ulehčování, podporování diskuze a rozhodování v skupině
<i>Úroveň 0 (základní)</i>	nekladu otázky, používám direktivní vedení diskuze, rozhoduji direktivně, hodnotím výroky diskutérů, blokuji jejich svobodné vyjadřování
<i>úroveň 1</i>	stanovuji agendu a cíle diskuze, direktivně vstupuji do diskuze, nekladu facilitující otázky, hodnotím vstupy účastníku, někdy jsem konfrontační, nejasně formuluji instrukce k diskuzi, používám jednu metodu nezávisle na situaci
<i>úroveň 2</i>	používám naučené otázky, mechanicky parafrázuji, navrhuji postupy k diskuzi, někdy hodnotím vstupy účastníků, nevstupuji do konfrontace, konzultuji s účastníky postup a upravuji ho podle potřeby
<i>úroveň 3 (nejvyšší)</i>	přirozeně tvořím podporující otázky, povzbuzuji k diskuzi, nehodnotím vstupy diskutérů, parafrázuji, jsem empatický, navrhuji postupy k diskuzi, navrhuji rozhodovací postupy vhodné v dané situaci, zapisuji přesně a stručně

Poznámky:

Úroveň 0 popisuje minimální vstupní znalosti či dovednosti, které je potřeba mít pro úspěšné zvládnutí kurzu.

Úroveň 3 popisuje ideálně to, co bych měl po kurzu zvládat.

Vzdělávací akce Dvoudenní evaluace ŠVP (03. 03. 2011 - 04. 03. 2011), Vstupní evaluační dotazník

Organizační	
	Analýza forem ZV ŠVP
Dokáží provést analýzu jednotlivých forem ZV, které obsahuje ŠVP	☐ 0 - Nikdy jsem analýzu nedělal ☐ 1 - Byl jsem členem týmu, který prováděl analýzu forem ZV v naší organizaci ☐ 2 - Pomáhal jsem při vedení analýzy našeho ŠVP ☐ 3 - Umím udělat analýzu částí ŠVP a dokáži vést tým PVČ při této analýze
Teoretická	
	Cíle ŠVP - pravidelná zájmová činnost
Umím srozumitelně vydefinovat cíle v pravidelné zájmové činnosti (kroužcích)	☐ 0 - Neumím, nevím o čem je řeč ☐ 1 - Zním cíle v pravidelné zájmové činnosti naší organizace, ale nestanovoval jsem je. ☐ 2 - Umím částečně stanovit cíle v pravidelné ZČ u svých kroužků, cíle stanovujeme v týmu ☐ 3 - Umím samostatně stanovit cíle v pravidelné ZČ u kroužků
Praktická	
	Hodnocení pravidelní zájmové činnosti (práce kroužků)
Dokáží vyhodnotit celoroční činnost kroužků a pracovat s výstupem vyhodnocení	☐ 0 - Nedělám a neumím vyhodnocování celoroční činnosti kroužků ☐ 1 - Dokáží vyhodnotit činnost kroužku, ale neumím dále pracovat s výstupy ☐ 2 - Umím vyhodnotit činnost kroužků ☐ 3 - Umím samostatně vyhodnotit činnost kroužků a dále zpracovávat výstupy
Uložit dotazník	

Obr. 3: Ukázka formuláře vstupního autoevaluačního dotazníku

3.2 Výstupní autoevaluační dotazník

Cíl: 1. z pohledu účastníka: zjistit úroveň posunu v rozvoji klíčových kompetencí, resp. naplnění cílů kurzu samotným zájemcem a podle toho se rozhodnout, jestli mu kurz něco – a co konkrétně přinesl, případně možnost se rozhodnout dále studovat

2. z pohledu lektora: zjistit ode všech účastníků, kam se posunuli, jak moc byly naplněny cíle kurzu celou skupinou (i jednotlivci)

Termín: Účastníci vyplňují v den ukončení kurzu do 7 dnů.

Princip: Absolvent kurzu vybírá zakliknutím jednu ze čtyř úrovní znalostí či dovedností, které si myslí, že na kurzu získal. Ke každému dílčímu cíli může připsat svůj textový komentář rozšiřující popsanou úroveň.

Příklad vyplněného dotazníku (toto se objeví v mém osobním portfoliu po kurzu, když zvolím úroveň 2):

Facilitativní komunikační dovednosti:	používám naučené otázky, mechanicky parafrázuji, navrhuji postupy k diskuzi, někdy hodnotím vstupy účastníků, nevstupuji do konfrontace, konzultuji s účastníky postup a upravuji ho podle potřeby.
Osobní komentář:	Seznam otázek si potřebuji rozšířit.

Vzdělávací akce Dvoudenní evaluace ŠVP (03. 03. 2011 - 04. 03. 2011),

Výstupní dotazník – autoevaluace účastníka

[Nápověda](#)

Organizační	<p style="text-align: center;">Analýza forem ZV ŠVP</p> <p>☐ 0 - Nikdy jsem analýzu nedělal ☐ 1 - Byl jsem členem týmu, který prováděl analýzu forem ZV v naší organizaci ☐ 2 - Pomáhal jsem při vedení analýzy našeho ŠVP ☐ 3 - Umím udělat analýzu částí ŠVP a dokážu vést tým PVČ při této analýze</p>	<input type="text"/>
Teoretická	<p style="text-align: center;">Cíle ŠVP - pravidelná zájmová činnost</p> <p>☐ 0 - Neumím, nevím o čem je řeč ☐ 1 - Zním cíle v pravidelné zájmové činnosti naší organizace, ale nestanovoval jsem je. ☐ 2 - Umím částečně stanovit cíle v pravidelné ZČ u svých kroužků, cíle stanovujeme v týmu ☐ 3 - Umím samostatně stanovit cíle v pravidelné ZČ u kroužků</p>	<input type="text"/>
Praktická	<p style="text-align: center;">Hodnocení pravidelní zájmové činnosti (práce kroužků)</p> <p>☐ 0 - Nedělám a neumím vyhodnocování celoroční činnosti kroužků ☐ 1 - Dokážu vyhodnotit činnost kroužku, ale neumím dále pracovat s výstupy ☐ 2 - Umím vyhodnotit činnost kroužků ☐ 3 - Umím samostatně vyhodnotit činnost kroužků a dále zpracovávat výstupy</p>	<input type="text"/>

Obr. 4: Ukázka formuláře výstupního autoevaluačního dotazníku

3.3 Hodnocení lektora

Cíl: zjistit názory účastníků na práci lektora

Termín: Účastníci vyplňují v den ukončení kurzu do 7 dnů.

Princip: Na zvolené otázky, které popisují vystupování lektora, vybírá absolvent zakliknutím tu nejvhodnější variantu odpovědi.

Příklad otázky: Srozumitelnost výkladu

Varianty odpovědi: 0 – nevyhovující

1

2

3 – výborné

nelze posoudit

Slovní komentář: zde může absolvent napsat doplňující texty k hodnocení srozumitelnosti výkladu.

Poznámka: Pokud na kurzu vyučuje více lektorů, hodnotí účastníci adresně každého lektora zvlášť.

Hodnocení lektora

Bc Michaela Gaydošová

Srozumitelnost výkladu
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Pestrost a vyváženost výukových metod
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Aktivní zapojení účastníků
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Profesní odbornost lektora
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Kvalita, obsah a přehlednost skript, podkladů
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Využívání pomůcek ve výuce
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Dodržování termínů a stanovených časů
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Vztah a chování lektora k účastníkům
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Vliv lektora na celkovou atmosféru kurzu
 0 - nevyhovující
 1
 2
 3 - výborné
 nelze posoudit

Slovní komentář

Obr. 5: Ukázka formuláře hodnocení lektora

3.4 Hodnocení organizace

Cíl: zjistit názory účastníků na práci organizačního pracovníka

Termín: Účastníci vyplňují v den ukončení kurzu do 7 dnů.

Princip: Na zvolené otázky, které popisují zajištění organizace kurzu, vybírá absolvent zakliknutím tu nejvhodnější variantu odpovědi.

Příklad otázky: Vliv organizátora na celkovou atmosféru kurzu

Varianty odpovědi: 0 – nevyhovující

1

2

3 – výborné

nelze posoudit

Slovní komentář: zde může absolvent napsat doplňující texty, např. jakými vhodnými metodami organizátor působil na účastníky i lektora, jak řešil problémy apod.

Hodnocení organizace

Informační zajištění kurzu - komplexně, včas

0 - nevyhovující

1

2

3 - výborné

nelze posoudit

Slovní komentář

Vztah a chování organizátora k účastníkům

0 - nevyhovující

1

2

3 - výborné

nelze posoudit

Slovní komentář

Úroveň ubytování

0 - nevyhovující

1

2

3 - výborné

nelze posoudit

Slovní komentář

Úroveň stravy

0 - nevyhovující

1

2

3 - výborné

nelze posoudit

Slovní komentář

Vliv organizátora na celkovou atmosféru kurzu

0 - nevyhovující

1

2

3 - výborné

nelze posoudit

Slovní komentář

Další poznámky - pozitivní

Další poznámky - negativní

Obr. 6: Ukázka formuláře hodnocení organizátora

3.5 Přínos pro praxi

Cíl: zjistit názory účastníků na přínos kurzu pro jeho praxi ve vysílající organizaci. Skládá se ze tří pohledů:

a) Přínos pro účastníka, kdy sám absolvent slovně popíše, co přímo jemu kurz dal pro jeho výchovně vzdělávací práci.

b) přínos pro zaměstnavatele (vysílající organizaci), tedy účastník např. po diskusi se svým vedoucím (ředitelem) popíše, jaký vliv mělo absolvování kurzu jedním z členů týmu

c) Přínos pro klienta, tedy jak a na čem poznalo dítě (klient), že jeho vedoucí absolvoval kurz.

Termín: Účastníci vyplňují po půl roce (a více) od ukončení kurzu.

Princip: Absolvent kurzu doplňuje do textových polí přínos kurzu pro jeho práci ve vysílající organizaci, nejlépe v čem konkrétně mu kurz pomohl, co se na jeho práci díky kurzu změnilo.

Podobně po dohodě s ředitelem vysílající organizace (zaměstnavatele) vyplní textová pole ve sloupci Přínos pro zaměstnavatele, resp. např. po anketě s otevřenými otázkami mezi svými svěřenci textová pole ve sloupci Přínos pro klienta.

Poznámka: Není nutno vyplňovat všechna pole.

Příklad vyplněného přínosu pro praxi:

Facilitační komunikativní dovednosti:

Přínos pro účastníka:	Velmi se zlepšily výsledky všech řešitelských porad, které vedu v naší organizaci.
Přínos pro zaměstnavatele:	Zápisy z řešitelských porad jsou strukturovanější a přehlednější.

Organizační			
Analyza forem ZV ŠVP	Přínos pro účastníka	Přínos pro zaměstnavatele	Přínos pro klienta
Dokáží provést analýzu jednotlivých forem ZV, které obsahuje ŠVP			
Teoretická			
Cíle ŠVP - pravidelná zájmová činnost	Přínos pro účastníka	Přínos pro zaměstnavatele	Přínos pro klienta
Umím srozumitelně vydefinovat cíle v pravidelné zájmové činnosti (kroužcích)			
Praktická			
Hodnocení pravidelní zájmové činnosti (práce kroužků)	Přínos pro účastníka	Přínos pro zaměstnavatele	Přínos pro klienta
Dokáží vyhodnotit celoroční činnost kroužků a pracovat s výstupem vyhodnocení			

Obr. 7: Ukázka formuláře hodnocení přínosu pro praxi

4 Závěr

V rámci systémové integrace jsme se vydali na dlouhou cestu podpory neformálního vzdělávání různými prostředky a službami s využitím ICT. Vzdělávací modul s e-learningovou podporou je prvním důraznějším vykročením k **vzdělávacímu portálu neformálního vzdělávání**. Budujeme společně nástroj, který by měl pomáhat jednak účastníkům vzdělávacích akcí, jednak lektorům, pochopitelně i organizátorům a v neposlední řadě pak dětem a mládeži.

Neděláme si čáku na evaluaci neformálního vzdělávání. **Nejedná se tedy o snahu formalizovat neformální vzdělávání**, ale jde nám o to, nabídnout účastníkovi možnost sám sebe ohodnotit před a po kurzu. A toto hodnocení bez měření, porovnávání stavu před a po dost dobře nejde nazvat seriózní.

Chceme tím přispět k posílení důvěryhodnosti celého zájmového a neformálního vzdělávání. Absolvent námi organizovaných akcí bude mít ve svém osobním portfoliu popis jednotlivých konkrétních znalostí, dovedností či postojů a tedy vlastně úroveň rozvoje svých kompetencí v daném čase. S tímto soupisem si pak může naložit, jak sám chce.

A protože se o takový popis znalostí či dovedností zajímají i zaměstnavatelé či personální pracovníci, je nasnadě využití takového portfolia např. při přijímacích pohovorech. Pracujeme na tom, aby se osobní kompetenční portfolio stalo součástí europassu jako dodatek o rozvoji měkkých kompetencí.

Radek Maca